

2022-05-31

Remissvar av Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om harmoniserade regler för skälig åtkomst till och användning av data (dataakten), COM(2022) 68 final

Teknikföretagen - arbetsgivarorganisationen för teknikindustrin i Sverige med ca 4300 medlemsföretag däribland ABB, Ericsson, Scania, Volvo och Saab - tackar för möjlighet att inkomma med synpunkter och vill med detta svar ge organisationens perspektiv på frågorna i dataakten.

Saken

Teknikföretagen välkomnar förslaget att göra datautbyte enklare och öka interoperabiliteten. Vi är samtidigt oroliga över delar av förslaget och de negativa konsekvenser som kan uppstå när tvång ersätter frivilligt kontraktsrättsligt utbyte. Vi ser också utmaningar i att data mellan företag (B2B) jämföras med data mellan företag och slutkonsumenter (B2C).

Inledning

Teknikföretagen ser övergången till en datadriven ekonomi som avgörande för den framtida tillväxten och konkurrenskraften. Våra medlemsföretag är världsledande inom uppkopplade produkter och produktionssystem. De leder utvecklingen mot mer databaserade tjänster. Utbyte av industriell data har blivit en viktig del av affärspraxis för våra medlemsföretag. Dataflöden gör det möjligt att öka produktiviteten, utnyttja nya effektivitetsvinster och bidra till hållbarhetsmål, samtidigt som det möjliggör innovativa datadrivna tjänster och affärsmodeller.

Invändningar

Mot bakgrund av ovanstående stödjer Teknikföretagen målet att främja Europas dataekonomi och ansatsen i dataakten. Vi vill dock samtidigt framhålla följande aspekter i det nuvarande förslaget:

1. Vi efterlyser ett noggrant och balanserat förhållningssätt till datadelning. Utgångspunkt och praxis bör vara att delning av data ska ske via frivilliga kontraktsrättsliga förbindelser. Obligatorisk inhämtning av data bör endast ske i undantagsfall och enbart användas där det kan påvisas ett tydligt marknadsmisslyckande.
2. Vi ser behov av att göra en tydlig särskiljning mellan datadelning mellan företag (B2B) och datadelning som sker mellan företag och konsumenter (B2C). Samma regler för all typ av data riskerar att försämra konkurrenskraften och är därför direkt skadligt för dataekonomin.
3. Vi bedömer att förslaget om obligatorisk datadelning från företag till myndigheter är oproportionerlig. Nuvarande förslag innehåller formuleringar som gör att myndigheter slentrianmässigt kan begära access till affärsdata från företag.

4. Vi är oroliga att förslaget riskerar att skapa osäkerhet och att internationella dataflöden begränsas genom regleringar om överföringar och tillgång till uppgifter.
5. Vi vill påtala att företag har ett ansvar att skydda sin data. Desto mer data som delas, desto större är risken att data läcker eller att affärshemligheter hamnar i orätta händer.
6. Vi välkomnar arbetet för ökad interoperabilitet hos data, men ser att det effektivaste sättet att åstadkomma detta är genom industristandarder som sätts av näringslivet genom de upparbeta forum som finns för ändamålet.
7. Vi vill uttrycka vår oro för att de skyldigheter som nu föreslås belasta datainnehavare (vilket inkluderar den tillverkarande industrin) kommer att medföra betydande kostnader.
8. Vi noterar den mångfald av juridiska bestämmelser kring data (exempelvis GDPR, direktivet om öppen data, direktivet om affärshemligheter och data governance act) som näringslivet måste förhålla sig till och att detta riskerar bidra till regulatorisk osäkerhet.

Utöver ovanstående vill vi också framhålla att vi ställer oss bakom Svenskt Näringslivs remissvar¹ samt det som framförts av den europeiska teknikindustrins samarbetsorganisation Orgalim i frågan.²

Slutligen vill vi tacka för möjligheten att inkomma med våra synpunkter.

Teknikföretagen

Maria Rosendahl
Näringspolitisk chef

Patrik Sandgren
Näringspolitisk expert Digitalisering

¹ https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/tuahu4_the-confederation-of-swedish-enterprises-position-on-the-data-act_1185863.html/The+Confederation+of+Swedish+Enterprise%25E2%2580%2599s+position+on+the+Data+Act+Proposal.pdf

² <https://orgalim.eu/position-papers/digital-transformation-orgalim-position-data-act-proposal>